

Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV- 1045

Tālrunis: 67321173 ♦ fakss: 67321049 ♦ e-pasts: vpvb@vpvb.gov.lv

Rīgā

2012.gada 19.janvārī

Atzinums Nr. 3

Par Liepājas pilsētas teritorijas plānojuma Vides pārskatu

Liepājas pilsētas teritorijas plānojuma Vides pārskats iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs) 2011.gada 30.decembrī. Liepājas pilsētas teritorijas plānojumu (turpmāk arī Teritorijas plānojums) izstrādāja Liepājas pilsētas pašvaldība un Vides pārskats sagatavots sadarbībā ar SIA „Grupa 93”. Atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ panta 6.daļas prasībām.

Vides pārskata raksturojums un analīze:

Liepājas pilsētas teritorijas plānojums turpmākajiem 12 gadiem ir plānošanas dokuments, kuram, saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un 2004.gada 23.marta Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 2.2.1. punktā noteikto (republikas pilsētas teritorijas plānojums), nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu.

Izvērtējot Teritorijas plānojuma Vides pārskata atbilstību Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – MK noteikumi) IV nodaļas 8.punkta prasībām, Birojs konstatē:

1. Vides pārskatā ietverta informācija par Teritorijas plānojuma izstrādes mērķiem un uzdevumiem, sniegts īss plānošanas dokumenta satura izklāsts un tā izstrādes kārtība, kā arī norādīta tā saistība ar nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa plānošanas dokumentiem. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, Liepājas pilsētas Teritorijas plānojuma galvenais uzdevums ir nodrošināt Liepājas pilsētas attīstības programmā 2008.-2014.gadam noteikto mērķu īstenošanu, dodot iespēju attīstībai un vienlaikus noteikt nepieciešamos ierobežojumus un prasības, lai aizsargātu seno apbūvi un pilsētībūvniecisko struktūru, izslēgtu konfliktus saistībā ar būvniecību un citu saimniecisko darbību, saglabātu un uzlabotu pilsētvides kvalitāti. Liepājas pilsētas attīstības programmā 2008.-2014.gadam, kurai veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un sagatavots Vides pārskats (Biroja 2008.gada 26.marta atzinums Nr.28), noteikta pilsētas attīstības vīzija, mērķi un uzdevumi četros savstarpēji saistītos virzienos: sabiedrība, labklājība, ekonomika, pilsētvide. Galvenā ekonomiskās attīstības prioritāte ir daudzveidīga

tautsaimniecības nozaru attīstība, kuras pamats ir ražošanas un ostas darbība. Prioritārās jomas ir arī transports, loģistika un tūrisms.

2. Atbilstoši MK noteikumu 8.2.punkta prasībām aprakstīta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma un Vides pārskata sagatavošanas procedūra, pielietotā metodoloģija, kā arī sabiedriskās apspriešanas gaita, t.sk. raksturotas sabiedrības līdzdalības iespējas un norādītas institūcijas, kurām nosūtīts Vides pārskata projekts. Detalizēts saņemto priekšlikumu, ierosinājumu un komentāru izklāsts, to izvērtējums un informācija par iekļaušanu Teritorijas plānojuma pilnveidotajā redakcijā un Vides pārskatā ir sniegts atsevišķā dokumentā „Pārskats par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu”.
3. Esošā vides stāvokļa aprakstā:
 - 3.1. ietverts vispārējs pilsētas teritorijas raksturojums, norādot uz klimatiskajiem apstākļiem, teritorijas izvietojuma specifiku, galvenajām ekonomikas nozarēm, kultūrvēsturisko mantojumu un veicamajiem pasākumiem tā aizsardzības nodrošināšanai, kā arī sniegts detalizēts pilsētas dabas teritoriju, t.sk. apstādījumu, parku un skvēru izvērtējums. Autori informē par izstrādāto Liepājas pilsētas Vides rīcības programmu 2009.-2014.gadam, kurā secināts, ka apstādījumu struktūra pilsētas apbūvētajā daļā ir ļoti fragmentāra un nesistemātiska. Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros izvērtētas visas 28 Vides rīcības programmā iekļautās apstādījumu teritorijas, novērtējot to esošo stāvokli un attīstības potenciālu. Liepājas pilsētas centra teritorijā tika veikts visu neapbūvēto zemes vienību izvērtējums, nosakot saglabājamus un apbūvējamus skvērus, kā arī nosakot turpmāko izmantošanu neapbūvētajām zemes vienībām. Saistībā ar dabas teritoriju ierīkošanu un turpmāko izmantošanu Teritorijas plānojumā noteikts: Ziemeļu priekšpilsētā jārada iespējas jaunu parku un skvēru teritoriju iekārtošanai; jāparedz daudzdzīvokļu ēku iekšpagalmu sakārtošana un apzaļumošana; jāveic visu pilsētas ielu apstādījumu inventarizācija, nosakot primāri apzaļumojamās ielas; jārisina piekļuves iespējas Liepājas ezeram, norādot plānoto peldvietu un atpūtas vietu izvietojumu; jāierīko automašīnu stāvvietas pie Baltijas jūras esošo piebraucamo ceļu noslēgumā, vienlaicīgi ņemot vērā pieejamos pakalpojumus pludmales daļā; jāizvērtē esošās mazdārziņu teritorijas un jānosaka optimālās mazdārziņu platības un izvietojums. Vides pārskatā ietverta informācija par pilsētas meža teritorijām, to augšanas apstākļiem, valdošajām koku sugām. Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā veikta Liepājas pilsētas meža izpēte un apzināti aizsargājami meža biotopi. Iegūtā informācija atspoguļota Teritorijas plānojuma paskaidrojuma rakstam pievienotajā kartē „Bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgas teritorijas un objekti”. Konstatētie aizsargājami biotopi Liepājas mežos ir ES un Latvijā aizsargājami meža biotopi mežainās jūrmalas kāpas, melnalkšņu staignāji, ozolu meži un ES aizsargājami – veci vai dabiski boreāli meži un purvainie meži. Vides pārskata autori atzīmē, ka mežainās jūrmalas kāpas pilsētā ir saglabājamās. Autori iesaka veikt to labiekārtošanu un tūrisma infrastruktūras veidošanu, ņemot vērā sagaidāmo apmeklētāju plūsmu un paredzamo noslodzi, kā arī nodrošinot pameža izciršanu vietās, kur sākas intensīva aizaugšana ar krūmiem un invazīvām sugām. Melnalkšņu staignājs, boreālie un purvainie meži aizņem nozīmīgas platības pilsētas teritorijā un šo biotopu kvalitāte ir ļoti augsta. Šīs teritorijas

ieteikts izmantot, veidojot specifisku tūrisma piedāvājumu konkrētām mērķgrupām, veidojot atbilstošu infrastruktūru – laipas, skatu vietas. Kā atsevišķa un Liepājas pilsētai nozīmīga vērtība jāizdala bioloģiski vecās priedes, īpaši Beberliņa ezera apkārtnē un Karostas teritorijā. Plānojot saimniecisko darbību, zemes transformāciju vai apbūvi, bioloģiski vecās priedes pēc iespējas būtu saglabājamās. Autori norāda arī uz citiem Teritorijas plānojumā risināmiem jautājumiem saistībā ar meža teritoriju izmantošanu, t.sk. nepieciešamību saglabāt nepārveidotus patreizējās Karostas meža masīvus, kuros lielās platībās konstatēti īpaši aizsargājami meža biotopi un augu sugas. Vienlaikus autori atzīmē, ka daļa Karostas meža teritorijas (tuvāk Karostas apbūvei) ir degradēta, tajā ir bijušas militāras būves, kas tagad ir nojauktas. Teritorijas plānojumā ir jāizvērtē arī Zaļās birzs meža teritorijas tālākā izmantošana. Tajā ir paaugstināts gruntsūdens līmenis un salīdzinoši lielā platībā notiek pārpurvošanās. Šo teritoriju ainaviskais potenciāls ir zems un neatbilst rekreācijas teritorijas prasībām. Vides pārskatā apkopota informācija arī par citiem Liepājas pilsētas teritorijā konstatētiem ES un Latvijā aizsargājamiem biotopiem, lielākā daļa no kuriem atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslā. Teritorijas plānojuma izstrādes laikā Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjosla ir precizēta atbilstoši īpaši aizsargājamo biotopu izvietojumam. Precizētā krasta kāpu aizsargjosla attēlota teritorijas plānojuma 1.redakcijas grafiskās daļas kartē „Galvenās aizsargjoslas un citi apgrūtinājumi”. Papildus tam autori vēš uzmanību uz to, ka Liepājas pilsētas teritoriju šķērso starptautiski nozīmīgs Baltās-Baltijas jūras putnu migrācijas ceļš, kurā īpaši liela migrējošo putnu koncentrācija vērojama rudens migrācijās, Baltijas jūras piekraste pilsētā ir arī sīkspārņu migrācijas ceļš gan pavasara, gan rudens periodā;

- 3.2. ietverta informācija par Liepājas pilsētā noteiktajām Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas (Natura 2000) teritorijām dabas liegumu „Tosmāre” („B” tipa teritorija, kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnus, un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai) un „Liepājas ezers” („C” tipa teritorija, kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai), šo teritoriju izveidošanas mērķiem, tur satopamajām dabas vērtībām, funkcionālo iedalījumu, apsaimniekošanas un izmantošanas kārtību. Dabas lieguma „Liepājas ezers” aizsardzības un izmantošanas kārtību reglamentē 2000.gada 28.marta Ministru kabineta noteikumi Nr.114 „Dabas lieguma „Liepājas ezers” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Dabas liegumam 2008.gadā ir izstrādāts un apstiprināts dabas aizsardzības plāns, kurā ir iekļauti priekšlikumi teritorijas funkcionālā zonējuma maiņai, precizējumi atļautajām un aizliegtajām darbībām, kā arī izstrādāti pasākumi teritorijas labiekārtošanai un infrastruktūras izveidei. 2011.gadā dabas lieguma „Liepājas ezers” robežas Liepājas pilsētā tika paplašinātas, tajā iekļaujot Ezerkrasta botānisko liegumu. Paplašinātā teritorija vienlaikus ir arī putniem starptautiski nozīmīga vieta. Dabas lieguma „Tosmāre” aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” un Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Autoru skatījumā ir nepieciešama dabas lieguma „Tosmare” dabas aizsardzības plāna un individuālo aizsardzības un

izmantošanas noteikumu izstrāde, lai sekmīgāk integrētu šo teritoriju pilsētas dabas struktūrā un izmantotu to kā pilsētas rekreācijas un sabiedrības vides izglītošanas resursu;

- 3.3. raksturoti virszemes un pazemes ūdeņu resursi, to ieguve un izmantošana. Vides pārskatā ietverts lielāko virszemes ūdensobjektu - Liepājas ezera un Tosmares ezera - raksturojums, t.sk. ietverta informācija par ezeru ūdens režīmu un veiktajiem hidroloģiskajiem pārveidojumiem Tosmares ezerā. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, Tosmares ezera mākslīga līmeņa celšana sekmējusi Zaļās birzs dzīvojamā rajona, apkārtējo mežsaimniecības zemju un citu teritoriju pārpurvošanas apmēram 1400 ha platībā, turklāt pavasara un rudens palos novērojama plašu teritoriju pārplūšana. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, turpmākajai pilsētas attīstībai svarīgākā problēma saistībā ar iekšzemes ūdens objektu esošo situāciju ir virszemes ūdeņu noteces novadīšana un gruntsūdens līmeņu pazemināšana. Pēc Liepājas cukurfabrikas likvidācijas ir izstrādāts Zaļās birzs rajona lietus ūdens kanalizācijas perspektīvais risinājums, veikta projektēšana un uzsākta noteču sistēmas sakārtošana Zaļajā birzī. Lai nodrošinātu kvalitatīvas dzīves vides veidošanu pilsētā, tostarp uzturētu un attīstītu publiskos apstādījumus (Raina parks), dabas teritorijas rekreācijas nolūkiem (Zaļā birzs) un dzīvojamus rajonus (Zaļā birzs), noteču sistēmas uzturēšana un sakārtošana ir prioritāri risināms uzdevums. Autori atzīmē, ka izvērtējams ir arī Kalējupītes un Ālandes upes stāvoklis ietekā Liepājas ezerā, kur jāveic pasākumi noteces uzlabošanai un apkārtējo teritoriju pārplūšanas novēršanai. Autori vērs uzmanību uz to, ka starp Liepājas un Tosmares ezeru atrodas pastāvīgi pārmitra teritorija ar apgrūtinātu virszemes ūdeņu noteci un meliorācijas sistēmu regulētu ūdens režīmu. Šī teritorija ar dambjiem nodalīta no Liepājas ezera un pārraktās Ālandes upes. Dabiskais hidroloģiskais režīms tajā ir pilnībā izmainīts, un notece no šīs teritorijas ir apgrūtināta. Ūdens līmeni šajā teritorijā uztur un regulē dambji, aizsprosti un meliorācijas sistēmas. Iespējams, pie augstiem ūdens līmeņiem šī teritorija applūst arī no ezera puses. Teritorijas plānojuma izstrādē ir jāņem vērā šo teritoriju īpašie apstākļi. Vides pārskatā ietverta informācija arī par mākslīgi radītiem ūdensobjektiem pilsētā, t.sk. Karostas kanālu, kas šobrīd ir piesārņotākais ūdens objekts Liepājā, un viens no piesārņotākajiem Latvijā un Baltijas reģionā. Teritorijas attīstības kontekstā ir svarīga kanāla sanācija, ko īsteno LSEZ „Liepājas ostas pārvalde”.
- 3.4. ietverta informācija par saimniecisko darbību Liepājas pilsētā un infrastruktūras, t.sk. inženierkomunikāciju nodrošinājumu, kā arī norādīts uz galvenajiem vides kvalitāti ietekmējošiem faktoriem un iespējamām izmaiņām, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots. Vides pārskatā raksturota atmosfēras gaisa kvalitāte, ko pilsētā ietekmē mobilie un stacionārie (katlu mājas, DUS, ostas termināli, citi ražošanas objekti) piesārņojošo vielu avoti. Autori izvērtējuši gaisa kvalitātes monitoringa rezultātus un vērs uzmanību uz cieto daļiņu, benzola, slāpekļa dioksīda satura atsevišķu mērījumu normatīvu pārsniegumu (līdz 2010.gadam ieskaitot), vienlaikus atzīmējot, ka līdz 2011.gada jūlijam pārsniegumi nav konstatēti. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, mobilie piesārņojuma avoti rada aptuveni 67% no kopējā atmosfēras gaisa piesārņojuma pilsētā. Autori informē par 2007.gada pašvaldības finansēto pētījumu par autotransporta radītā gaisa

piesārņojumu ar slāpekļa oksīdu. Pētījumā konstatēti normatīvu pārsniegumi atsevišķās teritorijas daļās un ieteikti mobilo avotu radītā gaisa piesārņojuma samazināšanas pasākumi transporta plūsmas organizācijai pilsētā un sabiedriskā un alternatīvā transporta attīstībai. Ieteikumi ņemami vērā jaunā Teritorijas plānojuma izstrādē un realizācijā. Stacionārie avoti rada 33% no pilsētas kopējā gaisa piesārņojuma. Autori apkopojuši valsts statistiskā pārskata „2-Gaiss” datus par 2005.-2010.gadu un konstatējuši, ka pieaugot stacionāro iekārtu skaitam, oglekļa oksīda, cieta izkliedēto daļiņu un slāpekļa oksīdu izmešu apjomi gaisā ir samazinājušies, kas saistāms ar uzņēmumu modernizāciju un jaunu enerģijas veidu izmantošanu. Galvenie gaisa piesārņojuma avoti Liepājas pilsētā no stacionārajiem izmešu avotiem ir SIA „Liepājas enerģija”, ostā darbojošies termināli, SEZ AS „Liepājas metalurģis”. Pasākumi atmosfēras gaisa kvalitātes uzlabošanai pilsētā ir iekļauti Vides rīcības programmā Liepājai 2009.-2014.gadam. Tie ietver Rīcības programmas gaisa kvalitātes uzlabošanai aktualizēšanu, veicot detalizētu piesārņojošo vielu mērījumus un analīzi, videi draudzīga transporta attīstību, ilgtspējīgas sabiedriskā transporta sistēmas izveidi, atjaunojamo energoresursu izmantošanu pilsētas energoapgādes sistēmā. Teritorijas plānojumā risināmie jautājumi gaisa kvalitātes nodrošināšanai saistāmi ar pilsētas autotransporta sistēmas un plūsmu optimizāciju, t.sk. sabiedriskā transporta plānošanu, kā arī prasību noteikšanu teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumos attiecībā uz ielu segumu un siltumapgādes centralizētajā sistēmā izmantojamiem kurināmā veidiem. Autori informē par Liepājas pilsētas Vides rīcības programmā konstatētajiem trokšņa līmeņa pieaugumiem un 2007.gadā veikto pētījumu saistībā ar troksni Zirņu un Ganību ielā un plānoto transporta kustības attīstību. Vides rīcības programmā 2009.-2014.gadam ir plānota pilsētas teritorijas trokšņa līmeņu noteikšana un kartēšana, kas sniegtu visaptverošu priekšstatu par trokšņa līmeņiem pilsētas daļās un pēc tās veikšanas būtu pamats prettrokšņa pasākumu plānošanai un ieviešanai jaunā Teritorijas plānojuma realizācijas laikā. Vides pārskatā atzīmēts, ka jaunās dzīvojamās apbūves teritorijas jāplāno attālināti no intensīvas satiksmes teritorijām un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos jāiestrādā prasības dzīvojamo, sabiedrisko, izglītības un medicīnas iestāžu ēku aizsardzībai pret paaugstinātiem trokšņu līmeņiem. Virszemes ūdens resursu un to kvalitāti ietekmējošo faktoru raksturojumā izmantota Ventas baseina apgabala apsaimniekošanas plānā ietvertā informācija, t.sk. norādīts uz pilsētas teritorijā esošo ūdensobjektu ķīmiskās un ekoloģiskās kvalitātes vērtējumu, kā arī līdz 2015.gadam noteiktajiem sasniedzamajiem ūdensobjektu kvalitātes mērķiem. Vides pārskatā norādīts, ka ūdensobjekti V004 Ālande no iztekas līdz ietekai Liepājas ezerā, Liepājas ezers un Tosmares ezers, piekrastes ūdensobjekts A „Dienvidastrumu atklātais akmeņainais krasts” ir iekļauti Ministru kabineta 2011.gada 31.maija noteikumu Nr.418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem” sarakstā, kuros pastāv risks nesasniegt Ūdens apsaimniekošanas likumā noteikto labu virszemes ūdeņu stāvokli likumā paredzētajā termiņā, un saskaņā ar šo Ministru kabineta noteikumu 6.punktu, „publiskās personas un privātpersonas lieto vai apsaimnieko ūdens resursus ... ūdensobjektos, kā arī izmanto vai plāno izmantot teritorijas to sateces baseinā tā, lai novērstu vai mazinātu

iespējamo negatīvo ietekmi uz attiecīgo ūdensobjektu un pakāpeniski uzlabotu tā stāvokli, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības”. Autori informē par realizētajiem ūdenssaimniecības projektiem, kā rezultātā tiks samazināta piesārņojošo vielu noplūde virszemes ūdeņos, kas nākotnē sekmēs vides kvalitātes mērķu sasniegšanu Liepājas ezerā, Ālandes upē un Tosmares ezerā. Vides pārskatā raksturota Liepājas pilsētas notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēma. Centralizētus notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas pakalpojumus pilsētā saņem 93% lietotāju. Attīrītie notekūdeņi no NAI tiek novadīti jūrā 12m dziļumā 1,4km attālumā no krasta, savukārt Liepājas pilsētas ražošanas uzņēmumi 2010.gadā novadījuši attīrītus notekūdeņus 21 dažādās pilsētas vietās. Apkopojot valsts statistiskā pārskata datus, autori konstatējuši, ka pēdējos gados apkārtējā vidē novadīto piesārņojošo vielu apjoms kopumā samazinās. Vides pārskata 7.tabulā apkopota informācija par notekūdeņos paliekošo piesārņojumu 2005.-2009.gadā. Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iestrādājamas prasības notekūdeņu savākšanai un attīrīšanai, t.sk. arī laivu novietnēm Liepājas ezera piekrastē. Raksturojot pazemes un dzeramā ūdens kvalitāti, autori informē par 70-os gados izveidojušos depresijas piltuvi, kas fiksēta līdz 30km attālumā no pilsētas centra. Kopš 1991.gada, samazinoties ūdens patēriņam, notiek artēziskā ūdens līmeņa atjaunošanās. Pazemes ūdeņiem Liepājā ir paaugstināts dzelzs un hlorklora saturs. Īstenojot Liepājas pilsētas ūdenssaimniecības projektu, ir veikta centralizētas ūdensapgādes sistēmas darbības rekonstrukcija, tostarp izbūvētas atdzelžošanas iekārtas un veikta veco cauruļvadu nomaiņa. Atbilstoši 2010.gada auditormonitoringa rezultātiem, dzeramā ūdens kvalitāte pilsētā ir atbilstoša normatīviem. Pazemes ūdeņu aizsardzības nodrošināšanai Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēlojamas aizsargjoslas ap dzeramā ūdens ieguves vietām. Vides pārskatā ietverta informācija par pilsētas peldvietām, to apsaimniekošanas kārtību, veikto monitoringu un atbilstību Zilā karoga kvalitātes rādītāju kritērijiem. Liepājas peldvietu apsaimniekošanas kārtību un zonējumu nosaka Liepājas pilsētas domes 2008.gada 17.janvāra saistošie noteikumi Nr.4 „Liepājas pilsētas pludmales lietošanas un apsaimniekošanas noteikumi”. Pasākumi piekrastes ūdeņu peldvietu kvalitātes uzlabošanai ir iekļauti arī Liepājas vides rīcības programmā 2009.-2014.gadam. Teritorijas plānojumā plānots ierīkot vairākas peldvietas Liepājas ezerā – Airītes ielas un Vaiņodes ielas galā (saskaņā ar Dabas aizsardzības plānu), Ezermalas ielā, Amatas ielas galā un Dunikas parkā pretī Ugāles ielai. Autori atzīmē, ka līdz ar ostas paplašināšanos tiks slēgta iedzīvotāju pieeja Karostas pludmalei un tās funkcijas būs jāpārņem Ziemeļu pludmalei. Visas pludmales aprīkojamas ar atbilstošu infrastruktūru. Vides pārskatā raksturota pilsētas atkritumu apsaimniekošanas sistēma, norādīts uz uzņēmumiem, kas rada lielāko atkritumu īpatsvaru, to veidu un glabāšanas kārtību. Centralizētajā pilsētas atkritumu apsaimniekošanas sistēmā pilsētā ir iesaistīti aptuveni 95% iedzīvotāju. Sadzīves atkritumi tiek nogādāti reģionālajā CSA poligonā „Kīvītes” Grobiņas novadā. AS „Liepājas metalurģis” izdedžus uzglabā savā teritorijā. Bīstamo atkritumu savākšanu un pārstrādi veic paši Liepājas uzņēmumi. Svarīgākais uzdevums atkritumu apsaimniekošanā Liepājā ir dalītās atkritumu savākšanas sistēmas ieviešana. Pasākumi ilgtspējīgas

atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidei un ieviešanai pilsētā ir plānoti Vides rīcības programmā 2009.-2014.gadam. Teritorijas plānojumā paredzēta vietas rezervēšanai otra dalīto atkritumu laukuma izveidei. Šajā gadījumā Birojs iesaka Vides pārskatā konkretizēt minēto informāciju, norādot uz plānoto atkritumu šķirošanas laukuma atrašanās vietu un iespējamām vides ietekmēm, arī teritoriālā aspektā. Šādā aspektā būtu konkretizējama informācija arī par teritorijas rezervēšanu jaunu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecībai, ko saskaņā ar Vides pārskatā norādīto paredzēts realizēt tikai nākamajā teritorijas plānošanas periodā. Vides pārskatā ietverta informācija par pilsētas teritorijā esošām ražotnēm un objektiem, kuru darbība saistīta ar smaku veidošanos (zivju pārstrādes uzņēmums „Kursa”, ostas naftas produktu un citu ķīmisko vielu pārkraušanas termināli, pilsētas NAI). Vides pārskatā norādīts, ka nelabvēlīgu laika apstākļu gadījumā, kad valdošie vēji no šo uzņēmumu objektiem pūš dzīvojamās apbūves virzienā, smakas rada traucējumus iedzīvotājiem. Autori atzīmē, ka paredzot ražošanas un tehniskās apbūves teritorijas, Teritorijas plānojumā jāparedz buferzonu izveide starp dzīvojamās un sabiedriskās apbūves teritorijām. Vides pārskatā apkopota informācija par pilsētas piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām, kā arī Teritorijas plānojuma izstrādes laikā apsekotajām degradētām teritorijām. Vides pārskatā norādīts uz Teritorijas plānojuma risinājumiem šo teritoriju apsaimniekošanā. Teritorijas plānojuma izstrādes laikā Liepājas SEZ pārvalde ievieš Liepājas Karostas kanāla sanācijas projektu, kura ietvaros plānota piesārņotās grunts deponēšana aiz kanāla austrumu galā izbūvētās rievsienu. Teritorijas plānojumā jānosaka šīs teritorijas turpmākā izmantošana. Vides pārskatā ietverta informācija par Liepājas pilsētas riska teritorijām - Baltijas jūras krasta erozijas zonu uz ziemeļiem no Karostas, applūstošajām teritorijām Liepājas un Tosmares ezeru palienēs, kā arī rūpnieciskā riska un bīstamo kravu pārvadājumu riska teritorijām. Autori informē par veiktajiem jūras krasta procesu pētījumiem, tajos izteiktajām prognozēm un iespējamām sekām Liepājas pilsētai, kā arī pašvaldības uzņēmumu veiktajiem pētījumiem un jau realizētajiem pasākumiem riska situācijas novēršanai. Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā ir attēlotas Baltijas jūras kāpu erozijas riska zonas turpmākajiem 25 gadiem un 50 gadiem. Vides pārskatā aprakstīta applūstošo teritoriju noteikšanas metodika, kā arī apzinātas teritorijas, kuras applūst retāk nekā regulāri applūstošās teritorijas, bet kurās tomēr pastāv plūdu riska draudi. Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros veikts pētījums „Applūstošo teritoriju noteikšana dabā un izvērtējums Liepājas pilsētas teritorijā”. Applūstošās teritorijas raksturo pārsvarā bioloģiski vērtīgas teritorijas, ko veido dabiskās palieņu teritorijas, daudzviet tajās ir sastopami Latvijā un ES aizsargājami biotopi vai aizsargājama sugu atradnes. Autori informē par Teritorijas plānojuma risinājumiem šo teritoriju izmantošanā, kā arī izsaka papildus priekšlikumus applūstošo teritoriju izmantošanai/apsaimniekošanai, piemēram, par Ezerkrasta pļavu uzturēšanu, Tosmares ezera piekrastes apsaimniekošanu. Autori atzīmē, ka ietekmētās un pārveidotās teritorijas laivu pietātnēs arī turpmāk būtu apsaimniekojamas saistībā ar ezera izmantošanu un ūdens transporta pietātņu uzturēšanu un attīstīšanu, bijušie dārziņi un senāk daļēji uzbūvētās palienes teritorijas veidojamas par kvalitatīvu apstādījumu un atpūtas teritoriju, nodrošinot publisku un brīvu piekļuvi pie

eзера un dažādas atpūtas iespējas. Rekreācijas teritorijas attīstīšana šajās vietās un tām pieguļošajā ezera piekrastē mazinātu antropogēno slodzi uz bioloģiski vērtīgajām Ezerkrasta pļavām. Teritorijas plānojuma izstrādes laikā sastādīts precizēts Liepājas pilsētas paaugstinātas bīstamības objektu saraksts un šiem objektiem noteiktas drošības aizsargjoslas. Liepājā ir trīs uzņēmumi, kas ir paaugstinātas bīstamības objekti un kuriem izstrādājami drošības pārskati, kā arī četri reģionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti, kuriem izstrādājamas rūpniecisko avāriju novēršanas programmas. Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā precizētas arī vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objektu saraksts, kā arī identificēti uzņēmumi, kas strādā ar bīstamām vielām un kuriem avāriju gadījumā ir iespējama ietekme uz apkārtējo vidi un cilvēku drošību. Teritorijas plānojuma sagatavošanas gaitā, izvērtējot paaugstinātas bīstamības objektu darbības specifiku, Vides pārraudzības valsts biroja ieteikumus un Aizsargjoslu likuma nosacījumus, tiem noteiktas drošības aizsargjoslas. Bīstamo kravu pārvadājumu maršruti ir iekļauti Liepājas pilsētas Civilās aizsardzības plānā. Informējot par Teritorijas plānojumā risināmiem jautājumiem, autori norāda uz nepieciešamību ņemt vērā riska objektu un teritoriju izvietojumu, to iespējamo ietekmi uz vidi, pilsētas plānotās (atļautās) izmantošanas plānojuma izstrādē, plānojot dzīvojamās apbūves un sabiedriski nozīmīgu objektu izvietojumu un iespēju robežās nodrošinot buferzonu izveidi starp riska objektiem un teritorijām un iepriekšminētajiem apbūves veidiem. Šajā gadījumā Birojs atzīmē, ka šāds izvērtējums veicams jau esošā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā, uz ko atsevišķas atsauces ir sniegtas, un attiecīgi atspoguļojams Vides pārskatā, norādot uz to, vai izstrādātajā Teritorijas plānojumā ir ņemtas vērā iepriekš minētās prasības. Vides pārskats ir atbilstoši precizējams. Ņemot vērā vides pārskatā norādīto rekomendāciju – nodrošināt buferzonas starp riska objektiem un dzīvojamo un sabiedrisko apbūvi, iesakām arī apbūves noteikumos (113.punktā) paredzēt prasību par teritorijas izmantošanas ierobežošanu un/vai riska samazināšanas pasākumu projektēšanu: "Projektējot paaugstināta riska objekta apkārtnes apbūvi vai jaunu paaugstināta riska objektu, ievēro Aizsargjoslu likumā un citos normatīvajos aktos noteiktos saimnieciskās darbības aprobežojumus un citus teritorijas izmantošanas ierobežojumus, un būvprojektā izstrādā risinājumus riska samazināšanai atbilstoši noteikumu prasībām par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem".

4. Raksturojot iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots, autori vērš uzmanību uz Teritorijas plānojuma izstrādes pamatprincipiem plānojot saimnieciskās darbības attīstību, vienlaicīgi ievērtējot atbilstošus risinājumus vides ietekmes mazināšanai. Teritorijas plānojumā noteiktas vietas dzīvojamās apbūves un sabiedrisko iestāžu attīstībai, ražošanas un noliktavu teritorijas un plašas jauktas apbūves teritorijas, kas kalpo kā buferzonas starp teritorijām ar aktīvu saimniecisko darbību un dzīvojamās apbūves teritorijas daļām. Teritorijas plānojums detalizētāk nosaka Liepājas ostas teritorijas izmantošanu, cenšoties darbības, kuras ir saistītas ar vides piesārņojumu, attālināt no dzīvojamās apbūves. Teritorijas plānojumā noteiktas aizsargjoslas un piedāvāta pilsētas transporta infrastruktūras shēma, kura nākotnē atslagos pilsētas centru un dzīvojamos rajonus no transporta, īpaši kravu transporta. Teritorijas plānojuma izstrādes laikā

ir izvērtēta publiskās ārtelpas pieejamība un plānojumā iestrādāti risinājumi Baltijas jūras piekrastes un Liepājas ezera pieejamības uzlabošanai, tos vienlaikus saistot ar šo teritoriju dabas aizsardzības aspektiem.

5. Vides pārskatā vērtēts vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt un apzināti ar plānošanas dokumentu saistītie vides aspekti. Autori apkopojusi informāciju par Teritorijas plānojumā paredzētajām izmaiņām, kuru īstenošana saistīta ar iespējamu ietekmi uz vidi un vienlaikus atzīmējuši, ka Teritorijas plānojumā paredzētie risinājumi attiecināmi uz visu pilsētu, jo tajā, salīdzinot ar esošo plānojumu, ir iekļautas precīzākas prasības teritorijas plānotai (atļautai) izmantošanai, izstrādāti detalizētāki funkcionālo zonu veidi, izdalot teritorijas ar īpašām prasībām, t.sk. nosakot ostas teritorijas plānoto izmantošanu. Ostas teritorijā ostas attīstības plānošanai ir noteikti astoņi atļautās izmantošanas veidi, tādējādi plānojot ostas teritorijas izmantošanu gan ostas akvatorijā, gan tās sauszemes daļā. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, detalizētāk plānojot ostas teritoriju un izmantojot to saskaņā ar atļautās izmantošanas nosacījumiem, paredzams, ka mazināsies ostas ietekme uz gaisa kvalitāti un trokšņa līmeni gan pašā ostas teritorijā, gan pilsētā kopumā un īpaši uz blakus esošajām dzīvojamām apbūves, darījumu un sabiedrisko iestāžu teritorijām Karostā, Laumas rajonā, Jaunliepājā. Osta ir atzīmēta kā viens no atmosfēras gaisa piesārņojumu, paaugstināta trokšņa līmeņa, smaku, kā arī gruntsūdeņu un grunts piesārņojumu veidojošiem avotiem. Teritorijas plānojumā ievērojami samazinātas Ražošanas un noliktavu apbūves teritorijas, turklāt starp šīm teritorijām un Dzīvojamās apbūves, darījumu un sabiedrisko iestāžu objektiem un teritorijām ir plānotas Jauktas darījumu objektu teritorijas ar ražošanas funkciju vai ar dzīvojamo funkciju, kas autoru skatījumā mazinās ražotņu radītā vides piesārņojuma izplatību un tādejādi uzlabos situāciju Karostā, Laumas rajonā, Jaunliepājā un pilsētas centrā Vecajā ostmalā pie Tirdzniecības kanāla ietekas jūrā un pie tā savienojuma ar Liepājas ezeru. Kā Ražošanas un noliktavu teritorijas noteiktas „Liepājas metalurģa” teritorija un tās apkārtnē, Kapsēdes ielas rajona industriālais parks, Tosmārē – Cukura un Ģenerāļa Baloža ielās. Jauktu darījumu objektu teritoriju ar ražošanas funkciju (starp ostu un iepriekšminētajām ražošanas teritorijām, O.Kalpaka un Flotes ielas apkārtnē, pie Ziemeļu ielas, Karostā starp ģenerāļa Baloža un Turaidas ielu) vai ar dzīvojamo funkciju atļautajā izmantošanā tiek noteikti ierobežojumi ražošanas objektu attīstībai. Teritorijas plānojumā plānota transporta infrastruktūras attīstība – tiek piedāvāta pilsētas transporta shēma, kas atslogos Vecliepāju, pilsētas dienvidrietumu daļu, Jaunliepāju un Laumas rajonu no autotransporta, ostas kravu pārvadājumiem un tādejādi sekmēs vides stāvokļa uzlabošanu šajās teritorijās. Teritorijas plānojuma ieviešana ir saistīta ar vides kvalitātes uzlabošanu piesārņotajās un potenciāli piesārņotajās vietās, kurās, uzsākot plānoto (atļauto) izmantošanu, tiks precizēts piesārņojošo vielu sastāvs, piesārņojuma līmenis un, ja nepieciešams, veikta sanācija. Teritorijas plānojuma realizācija nodrošinās arī degradēto vietu sakārtošanu. Teritorijas plānojumā ir noteikti vairāki pilsētas mežu atļautās izmantošanas veidi, nodrošinot gan sabiedrības rekreācijas, sporta un vides izglītības funkcijas plānotajās mežaparka teritorijās, gan arī saglabājot dabas aizsardzībai nozīmīgos piekrastes kāpu mežus, vienlaikus nosakot caur tiem publisko pieeju jūrai pilsētas dienvidu un ziemeļu daļā, kā arī plānojot Karostas ziemeļu daļā inženiertehniskās apgādes objektu un attīstības teritorijas (degradētajās mežu teritorijās). Virszemes

ūdensobjektu aizsargjoslas noteikšanai izvērtēti projekta „Plūdu modelēšana Liepājas pilsētas teritorijas plānošanas vajadzībām” materiāli un veikta teritorijas apsekošana dabā, nosakot applūstošās teritorijas pēc bioloģiskajām pazīmēm. Teritorijas plānojumā ir nostiprinātas prasības Liepājas ezera piekrastes izmantošanai atbilstoši dabas aizsardzības jomas normatīvo aktu prasībām, Teritorijas plānojumā integrēti Dabas aizsardzības plānā sabiedrības informēšanas un teritorijas labiekārtošanas pasākumi. Autori informē arī par to, ka Teritorijas plānojumā iestrādāti priekšlikumi teritorijas labiekārtošanai, kuri gan īstenojami tikai pēc to iestrādes Dabas aizsardzības plānā un teritorijas individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos. Teritorijas plānojumā ir plānotas Liepājas pilsētā esošās ezera piekrastes izmantošana. Ezera piekrastē plānotas teritorijas ar īpašiem noteikumiem „ūdensmalas”, kurās plānots attīstīt funkcijas, kas saistītas ar atpūtu pie ūdeņiem, ūdenssportu un ūdenstransportu. Minētās teritorijas atrodas dabas lieguma „Liepājas ezers” un tam pieguļošās teritorijās, turklāt daļa no plānotajiem pasākumiem ir iekļauti Dabas aizsardzības plānā. Autori vērš uzmanību uz to, ka dabas liegumam ar 1999.gada 15.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.212 „Par dabas liegumiem” 2011.gada 12.februāra grozījumiem ir paplašinātas robežas, tādējādi Teritorijas plānojumā iekļautie risinājumi, t.sk. ielas izbūve pāri Atteku un Zirgu salai, kuras vieta rezervēta Teritorijas plānojumā, jāaskaņo ar dabas aizsardzības mērķiem šajā teritorijā, kā arī jāintegrē teritorijas individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektā, kas, saskaņā ar autoru norādīto, pašlaik ir sagatavošanas stadijā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas prasības ūdeņu izmantošanai, t.sk. peldvietu, eliņu, laivu un motorizēto ūdens transportlīdzekļu piestātņu izvietošanai. Autori atkārtoti informē par Liepājas ezera ūdens kvalitāti un to ietekmējošiem faktoriem un atzīmē, ka pašlaik dabas lieguma sabiedrības informēšanas un tūrisma infrastruktūras labiekārtojums izveidots tikai daļēji un ir nepietiekams teritorijai noteikto dabas aizsardzības funkciju nodrošināšanai. Teritorijas plānojumā noteiktas prasības publisko (sabiedrisko) apstādījumu izveidei pilsētas centrā un dzīvojamo rajonu iekšpagalmos, kas integrēti vienotā struktūrā ar plānotajām pieejām jūrai un Liepājas ezeram, velosipēdistu un gājēju celiņiem un citu publiskās ārtelpas infrastruktūru. Teritorijas plānojumā noteikta krasta kāpu aizsargjosla, pirms tam veicot mežu bioloģiskās daudzveidības izpēti un izvērtējot LIFE-Nature „Piekrastes biotopu aizsardzība un apsaimniekošana” materiālus par īpaši aizsargājamo biotopu izplatību piekrastē. Autori atzīmē, ka nosakot krasta kāpu aizsargjoslu, ir nodrošināta Aizsargjoslu likuma 6.panta prasība attiecībā uz aizsargjoslu noteikšanu pilsētās, turklāt aizsargjoslas robežas noteiktas, ņemot vērā arī erozijas procesu dinamiku. Krasta kāpu aizsargjoslas platība pilsētas dienvidu un ziemeļu daļā ārpus ostas teritorijas ir samazināta no 300 m uz 150 m (īpaši aizsargājамie biotopi ir iekļauti aizsargjoslā), savukārt no jauna noteikta tā ir ostas teritorijā, kas nebija pašlaik spēkā esošajā Liepājas pilsētas teritorijas plānojumā. Ārpus ostas teritorijas, lai varētu piekļūt pludmalei un organizētu apmeklētāju plūsmu, krasta kāpu aizsargjoslā pilsētas dienvidu daļā plānotas ielas, ziemeļu daļā – atsevišķas ielas un laukumi automašīnu novietošanai. Risinot Liepājas pilsētas attīstības prioritātes „enerģiju un resursu taupoša attīstība” ieviešanu, Teritorijas plānojumā pilsētas ziemeļu daļas mežos ir plānotas inženiertehniskās apgādes objektu teritorijas ar mērķi plānot novietnes atsevišķu

inženiertehniskās apgādes, tostarp alternatīvās energoapgādes, objektu izvietojumam, kas skars daļu īpaši aizsargājamo meža biotopu teritorijas. Teritorijas iekšējo funkcionālo zonējumu, nepieciešamās transformējamās zemes, konkrēto inženiertehniskās apgādes objektu izvietojumu, piekļūšanas un inženierkomunikāciju risinājumus plānots precizēt detālplānojumā, kurā tiks atrasti piemērotākie risinājumi inženiertehniskās apgādes objektu izvietošanai, minimāli ietekmējot aizsargājamās biotopus.

6. Vides pārskatā apkopota informācija par starptautiskiem, nacionāliem un reģionāliem politikas dokumentiem un tajos izvirzītajiem ilgtspējīgas attīstības, vides un dabas aizsardzības mērķiem un šo mērķu integrāciju Teritorijas plānojumā.
7. Vides pārskata 7.nodaļā sniegts plānošanas dokumenta ieviešanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums un norādīts uz Teritorijas plānojumā iekļautajiem risinājumiem slodzes uz vidi samazināšanai vai novēršanai, uz ko jau daļēji norādīts iepriekš. Teritorijas plānojumā iekļautos risinājumus vides ietekmes mazināšanai nosacīti var iedalīt trīs blokos: ierobežojumi noteiktām piesārņojošām darbībām vai piesārņojuma apjoma mazināšanai; prasības pasākumiem, kas veicami pirms noteiktu attīstības priekšlikumu ieviešanas; teritorijas ar īpašiem noteikumiem. Informācija detalizēta atbilstoši vērtējot Teritorijas plānojuma funkcionālo zonējumu un tajā atļauto izmantošanu. Ostas teritorijas ir noteiktas saskaņā ar Liepājas ostas robežām un ietver tās sauszemes daļu un akvatoriju. Teritorijas plānojuma ietvaros ir sagatavots priekšlikums ostas robežu izmaiņām paredzot ieslēgt nelielas teritorijas Kalpaka ielas teritorijā, savukārt no ostas teritorijas tiek plānots izslēgt aptuveni 35 ha, tostarp kvartālu Vecliepājas pusē pie Tirdzniecības kanāla, teritoriju pie Dienvidu mola, kā arī teritoriju pie Kalpaka tilta, nodrošinot publiskas apstādījumu teritorijas izveides iespējas Karostā, Karostas kanāla malā. Ostas teritoriju galvenā izmantošana ir paredzēta ostas darbības nodrošināšanai un attīstībai, tajā plānota ostas būvju (termināļu, ražošanas, noliktavu un transporta uzņēmumu, kravu ostas būvju u.c.) būvniecība un izmantošana. Ostas ietvaros tiek noteiktas 8 apakšzonas: ostas akvatorija, ostas termināļu un ražošanas apbūves teritorijas, ostas tehniskās apbūves teritorijas, ostas ražošanas un darījumu apbūves teritorijas, ostas darījumu un sabiedrisko objektu apbūves teritorijas, zvejas un jahtu osta, apstādījumu un perspektīvā tehniskās apbūves teritorija. Vides pārskatā apkopota informācija par Teritorijas plānojumā iestrādātajām prasībām ostas darbības vides ietekmes novēršanai vai samazināšanai (atļautās izmantošanas nosacījumi, buferzonas veidošana, minimālie attālumi līdz dzīvojamai apbūvei, prasības tehnisko risinājumu izstrādei negatīvās ietekmes novēršanai). Dabas un apstādījumu teritorijas plānojumā tiek noteiktas ar 4 apakšzonām – apstādījumu (parku, skvēru) teritorijas; mežaparku teritorijas; pārējās dabas teritorijas; dabas teritorijas, uz kurām attiecas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju nosacījumi. Atklāto telpu teritoriju grupā ietvertas kapsētas, mazdārziņi, pludmales teritorija un ūdeņu teritorija. Īpaša uzmanība Teritorijas plānojumā pievērsta mikrorajonu zaļo zonu nodrošināšanai, neapbūvētos iekšpagalmos iespēju robežās saglabājot zaļo zonu un veicinot to labiekārtošanu. Jaunas labiekārtotas mežaparku teritorijas tiek noteiktas Zaļajā birzī, Karostā, Beberliņa ūdenskrātuves apkārtnē, piekrastes daļā uz dienvidiem no Jūrmalas parka līdz Dienvidu fortiem. Dabas teritorijās atļautas funkcijas, kas saistītas ar pasīvo un aktīvo brīvdabas atpūtu un dabas aizsardzību. Tajās atļauts

veidot gājēju un riteņbraucēju ceļus, skatu torņus, laipas un piknika vietas, izvietot aprīkojumu brīvdabas atpūtai un tūrismam, sabiedrības informēšanai plānotos objektus, kā arī autostāvvietas apmeklētājiem. Plānotās Attīstības teritorijās Grīzupes rajonā un Karostas ziemeļu daļā ir noteiktas ar mērķi veicināt pašlaik degradētu teritoriju atgriešanu saimnieciskajā aprītē, to revitalizējot. Tajās ir noteikts plašs atļauto izmantošanas veidu spektrs un minimāli ierobežojumi attīstībai. Kā jau norādīts iepriekš, Inženiertehniskās apgādes objektu plānošanas teritorijas Karostas ziemeļu daļā (~ 166 ha platībā) ir noteiktas ar mērķi plānot novietnes atsevišķu inženiertehniskās apgādes, tostarp alternatīvās energoapgādes, objektu izvietojumam. Autori atzīmē, ka kopumā Liepājas pilsētas teritorijas plānojums turpmākajiem 12 gadiem piedāvā lielāku detalizācijas pakāpi teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanā salīdzinājumā ar līdz šim spēkā esošo teritorijas plānojumu (izstrādāts 1996.gadā). Autori atzīmē, ka Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikts, ka pašvaldība ir tiesīga iekļaut detālplānojuma darba uzdevumā papildus prasības detālplānojuma risinājumu pamatojumam un izvērtējumam. Attiecībā uz vides jomu pašvaldība var papildus pieprasīt bioloģiskās daudzveidības izpēti, vizuālās ietekmes analīzi, novērtējumu par objekta ietekmi uz autosatiksmes intensitāti un trokšņa līmeņa modelēšanu.

8. Vides pārskatā ietverts ar plānošanas dokumenta un tajā plānoto alternatīvu īstenošanu saistīto iespējamo tiešo un netiešo, sekundāro, īslaicīgo, ilglaicīgo, pozitīvo un negatīvo ietekmju uz vidi vērtējums. Šajā Vides pārskata sadaļā detalizētāk vērtētas Teritorijas plānojumā paredzētās darbības, kuru realizācija saistāma ar iepriekš novērtējumā konstatēto būtisku ietekmi uz vidi (arī pozitīvu). Kopumā autori atzīmē, ka šis Teritorijas plānojums nosaka skaidrākus nosacījumus attiecībā uz īpašumu attīstības iespējām, pakalpojumu un sabiedriski nozīmīgu objektu attīstības vietām, rekreācijas un tūrisma resursu attīstību, rada priekšnoteikumus atbilstošas vides kvalitātes nodrošināšanai, cilvēku veselības un dabas resursu aizsardzībai. Teritorijas plānojuma ieviešana nodrošinās pilsētas attīstības funkcionālo diferenciaciju, kas noteiks arī pilsētas teritorijas attīstību tālākā nākotnē, tostarp attiecībā uz vides un dabas aizsardzības aspektu risinājumiem. Šī vispārējā plānošanas dokumenta ietekme ir pozitīva, tieša un ilgtermiņa. Autori informē par Teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumos ietvertām prasībām, kas nodrošinās iepriekš konstatēto vides ietekmju – ietekmi uz piesārņojuma līmeni gaisā, ūdenī, augsnē, kā arī troksni un vibrācijām – samazināšanu, piemēram, nepieciešamību veikt trokšņa līmeņa mērījumus un veikt kompleksus prettrokšņa samazināšanas pasākumus, nosacījumi degvielas staciju izvietojumam, notekūdeņu novadīšanai, decentralizētas siltumapgādes izmantošanai, meliorācijas sistēmas saglabāšanai u.c. Autori atkārtoti norāda uz Teritorijas plānojumā noteikto atsevišķu plānoto (atļauto) izmantošanu, īpašu uzmanību pievēršot ostas teritorijā plānotajām darbībām, t.sk. norādot uz atsevišķās teritorijās atļautajām darbībām un Teritorijas plānojuma risinājumiem vides ietekmes mazināšanai. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, Teritorijas plānojuma sabiedriskās apspriešanas laikā plaši tika diskutēts par plānoto AS „HRC AG” energokompleksa būvniecību Pulvera ielā 6, kuram jau veikts ietekmes uz vidi novērtējums un 2010.gada 16.novembrī izsniegts Biroja atzinums par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmē un iedzīvotāju iesniegumos tika ierosināts teritorijai Pulvera ielā 6 noteikt zonējumu OK2 (ostas tehniskās apbūves teritorija). Taču ņemot vērā

Biroja atzinumu un to, ka plānotā darbība 2010.gada 16.decembrī ir akceptēta Liepājas pilsētas domē, Teritorijas plānojuma galīgajā redakcijā Pulvera ielā 6 plānotajā energokompleksa izbūves vietā ir saglabāta zona OK1 (ostas termināļu un ražošanas apbūves teritorijas), paplašinot OK2 teritorijas, kas atrodas tuvāk Laumas dzīvojamam rajonam. Veiktā izmaiņa vērtējama kā pozitīva ietekme salīdzinājumā ar teritorijas plānojuma 1.redakcijas risinājumu. Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos pieļautas krasta līniju izmaiņas ostas akvatorijas teritorijā krastu nostiprināšanai un krastu erozijas novēršanai, kuģu apgriešanās baseinu un kuģošanas ceļu izbūvei, piestātņu, termināļu un citu ostas būvju izbūvei. Ostas darbības attālināšanu no dzīvojamās apbūves, sabiedriski nozīmīgām ēkām un centriem vides kvalitātes aspektā autori vērtē pozitīvi. Iespējamās vides ietekmes saistāmas ar ostas paplašināšanos, kravu apstrādi un multifunkcionālo kravu pārkraušanu, loģistikas termināla attīstību ostas akvatorijā, kas radīs papildus slodzi uz Baltijas jūru, savukārt ostas termināļu un ražošanas teritorijā piekrastē pie Karostas un Laumas dzīvojamā rajona objektu izbūves vietās tiks ietekmēti tur piekrastē sastopamie pelēko kāpu un mežaino jūrmalas kāpu biotopi. Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās saistāma ar alternatīvās energoapgādes objektu izvietojumu un nepieciešamo mežu transformāciju pilsētas ziemeļu daļas mežos aiz Liepājas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu teritorijas, kā arī joslā no 14.novembra bulvāra uz rietumiem. Autori atzīmē, ka vides ietekmes detalizēti vērtējamās paredzēto darbību ietekmes uz vidi novērtējuma procesā, kā arī informē par jau veikto ietekmes uz vidi novērtējumu vēja elektrostaciju būvniecībai teritorijā Lībiešu ielā 24,33 un 37/53, teritorijai 14.novembra bulvāra un Lībiešu ielas krustojuma apkārtnē (2011.gada 7.martā Birojs ir izdevis atzinumu par projekta noslēguma ziņojumu). Teritorijas plānojuma izstrādes laikā tiek sagatavoti grozījumi paredzētās darbības detālplānojumā, integrējot tajā Biroja atzinumā izteiktos norādījumus. Pārējās teritorijās pirms plānoto vēja elektrostacijas būvniecības būs jāveic novērtējums atbilstoši normatīvos aktos noteiktajai kārtībai. Lai mazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz aizsargājamiem meža biotopiem, izvērtējot Vides konsultatīvās padomes ieteikumus, Teritorijas plānojuma izstrādes laikā ir pārskatīts inženiertehniskās apgādes objektu teritoriju izvietojums pie 14.novembra bulvāra, lai tādējādi vēja elektrostaciju iespējamai ekspluatācijai varētu maksimāli izmantot esošo pilsētas transporta infrastruktūru (14.novembra bulvāri, tā savienojumu ar Tērvetes ielu), mazākas meža platības un līdz ar to arī tajos esošos īpaši aizsargājamo biotopus pakļautu meža zemes transformācijai un iznīcināšanai. Bez jau iepriekš minētajām izmaiņām pilsētas transporta sistēmas shēmā, autori vērš uzmanību plānotajam divu līmeņu pārvada risinājumam pāri dzelzceļam, kas mazinās sastrēgumus Raiņa ielā pie dzelzceļa, uzlabos gaisa kvalitāti Jaunliepājā, savukārt slodzi uz apkārtējo vidi, t.sk. trokšņa līmeņa palielināšanos, lokāli Karostas ziemeļu daļā palielinās ostas pievedceļu izbūve Karostas ziemeļu daļā, Tosmārē, Pulvera ielā, ostas dzelzceļa pievada izbūve Karostas daļā un Karostas stacijas izveide. Ražošanas apbūves attīstības teritorijā (AR) nākotnē plānota termoelektrostacijas projektēšana un izbūve. Tās ietekme uz vidi tiks vērtēta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā būvprojekta izstrādes stadijā (likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.pielikuma darbība), detalizēti vērtējot ietekmes, ņemot vērā izvēlēto kurināmā veidu, tehnoloģiju un projektējamo jaudu, kā arī šīs teritorijas atrašanos dabas lieguma „Tosmare”

tuvumā. Šajā sadaļā autori strukturizējuši un detalizējuši jau iepriekš analizēto informāciju par Teritorijas plānojuma realizācijas ietekmi uz dabas teritorijām, vienlaicīgi nodrošinot gan to saglabāšanu, gan pieejamību. Kopumā autori secina, ka Teritorijas plānojuma risinājumi sauszemes un ūdeņu ekosistēmas integrēšanā, paredzot jaunu zonu izdalīšanu un detalizējot atļauto izmantošanu katrai zonai, ir vērtējama kā pozitīva, tieša un ilgtermiņa ietekme. Autori atzīmē, ka apstādījumu teritorijas ostā paplašinātas un savienojums ar Laumas dzīvojamo rajonu Teritorijas plānojumā ir pilnveidots, ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus. Autori papildus vērš uzmanību uz to, ka Teritorijas plānojumā paredzēta peldošo būvju izvietošana Liepājas ezerā, kas vēl saskaņojama ar dabas aizsardzības jomas normatīvo aktu nosacījumiem un atbilstoši dabas lieguma „Liepājas ezers” Dabas aizsardzības plāna, kas, ņemot vērā dabas lieguma robežu paplašināšanu, būtu atbilstoši aktualizējams, rekomendācijām. Tas pats attiecināms uz Teritorijas plānojumā rezervēto vietu ielas izbūvei pāri Atteku un Zirgu salai, ko plānots izbūvēt nākamajā teritorijas plānošanas periodā pēc 2023.gada. Ceļam rezervētā teritorija ietilpst dabas lieguma „Liepājas ezers” no jauna klāt noteiktajā teritorijā. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, gadījumā, ja ceļa izvietošana netiek saskaņota un iekļauta aizsargājamās dabas teritorijas infrastruktūrā, plānotā ceļa ietekme ir vērtējama sākotnējā ietekmes izvērtējuma vai ietekmes uz Natura 2000 teritoriju izvērtējumā. Kā jau norādīts iepriekš, pašlaik tiek gatavoti dabas lieguma „Liepājas ezers” individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu grozījumi. Autori atzīmē, ka provizoriski nav pamata uzskatīt, ka ceļa izbūve varētu būtiski ietekmēt dabas lieguma teritoriju, jo ceļam vieta rezervēta pašā dabas lieguma stūrī pāri salām, kas ir antropogēni pārveidotas/ietekmētas, turklāt teritorija atrodas dabas lieguma plānotajā dabas parka zonā, kas no dabas aizsardzības viedokļa nenosaka ļoti stingrus ierobežojumus. Autori atzīmē, ka pēc Teritorijas plānojuma izstrādes laikā pieejamās informācijas par plānotajiem pasākumiem ūdensmalu attīstībai, kopumā var spriest par paredzēto darbību pozitīvo, atsevišķos gadījumos neitrālo, ietekmi uz dabas liegumu „Liepājas ezers”. Vides pārskatā atsevišķi vērtēta Teritorijas plānojuma realizācijas ietekme uz pilsētas ainavu un kultūrvēsturisko mantojumu, kur cita starpā norādīts uz plānoto (atļauto) dzīvojamās apbūves augstumu, degradēto teritoriju integrēšanu, aizsargājamo apbūves teritoriju klasifikāciju, Liepājas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas noteikšanu, Liepājas cietokšņa fortifikācijas būvju teritorijas noteikšanu.

9. Vides pārskatā 8.nodaļā apkopota informācija par risinājumiem plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskāko ietekmju novēršanai un samazināšanai, uz ko norādīts Vides pārskatā un šajā atzinumā jau iepriekš, izvērtējot atsevišķus Teritorijas plānojuma risinājumus un to ietekmi samazinošos pasākumus. Autori apkopojusi informāciju par Teritorijas plānojumā ietvertajiem projektiem, kuru īstenošana saistīta ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. un 2.pielikumā noteiktajām darbībām, kurām jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums un ietekmes uz vidi novērtējums, vai arī jāsaņem tehniskie noteikumi, kā to nosaka 2004.gada 17.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr.91 „Kārtība, kādā reģionālā vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums”. Autori papildus vēršusi uzmanību uz Teritorijas plānojumā ietvertām prasībām detālplānojumu izstrādei,

kā arī norādījuši uz pašvaldības tiesībām izvirzīt papildus nosacījumus vai ierobežojumus. Jaunveidojamos un esošos ražošanas objektos nepieciešams izvēlēties vai ieviest maksimāli vidi saudzējošākās metodes un attiecīgās nozares labākos pieejamos tehnoloģiskos risinājumus. Autori atzīmē, ka Teritorijas plānojuma ieviešana attiecībā uz tā vides un dabas aizsardzības aspektiem ir saistīta ar citu vides jomas plānošanas dokumentu ieviešanu: Vides rīcības programmu Liepājai 2009.-2014.gadam, īpaši attiecībā uz ūdens resursu kvalitāti, gaisa kvalitāti, notekūdeņu attīrīšanu, atkritumu apsaimniekošanu; Ventas baseina apgabala apsaimniekošanas plānu; dabas lieguma „Liepājas ezers” dabas aizsardzības plānu.

10. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, Teritorijas plānojumā paredzēto darbību īstenošanai nav paredzama tieša un negatīva ietekme uz pašvaldības teritorijā esošajām Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas (*Natura 2000*) teritorijām, tādēļ kompensējošie pasākumi nav nepieciešami. Teritorijas plānojumā nav paredzētas darbības, kas varētu radīt pārrobežu ietekmi.
11. Vides pārskatā ietverta informācija par veicamo Teritorijas plānojuma monitoringu, kā arī sniegta informācija par valsts monitoringa programmas realizāciju un galvenajām monitoringa sadaļām, kā arī Liepājas pilsētā esošiem monitoringa punktiem un tajos veiktajiem mērījumiem. Birojs papildus informē, ka informatīvais materiāls par plānošanas dokumentu realizācijas ietekmes novērtējumu (monitoringu) pieejams Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapā <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/monitorings>.
12. Vides pārskata kopsavilkums sagatavots atbilstoši MK noteikumu 8.14. punktā noteiktajam.

Vides pārskata sabiedriskā apspriešana:

Liepājas pilsētas teritorijas plānojuma turpmākiem 12gadiem Vides pārskata sabiedriskā apspriešana veikta atbilstoši MK noteikumu V nodaļā noteiktajam. Vides pārskata atsevišķā sējumā „Pārskats par Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu” apkopoti sabiedriskās apspriešanas materiāli, t.sk. ietverts pārskats par sabiedriskās apspriešanas procesu, pievienoti Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes, Kurzemes plānošanas reģiona administrācijas, Veselības inspekcijas, Valsts meža dienesta Dienvidkurzemes virsmežniecības, Vides konsultatīvās padomes atzinumi, kā arī sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto ieteikumu/rekomendāciju apkopojums, kurā sniegti autoru komentāri par attiecīgu Vides pārskata papildināšanu. Apspriešanas laikā par Teritorijas plānojumu tika saņemtas 311 rakstiskas atsauksmes ar 505 parakstiem, kolektīvu viedokli paudušas arī vairākas sabiedriskās organizācijas. Sabiedriskās apspriešanas laikā tika organizētas 7 sabiedriskās apspriešanas sanāksmes dažādos pilsētas rajonos. Papildus plānotajiem sabiedriskās apspriešanas pasākumiem tika organizēta diskusija, kurā tika skarti jautājumi par Liepājas ostas, pilsētas centra, Karostas attīstību un piekrastes pieejamību, kā arī nozīmīgāko sabiedrisko objektu attīstības ekonomiskajiem aspektiem. Autori atzīmē, ka Teritorijas plānojuma izstrādes process bija plaši atspoguļots masu medijos. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, sabiedriskās apspriešanas laikā gan no valsts institūcijām un pašvaldības speciālistiem, gan iedzīvotājiem saņemtie priekšlikumi un komentāri, tos izvērtējot

kontekstā ar teritorijas plānojuma pilnveidotās redakcijas risinājumiem, ir iestrādāti Vides pārskata gala redakcijā. Galvenie sabiedrības izteiktie priekšlikumi sabiedriskās apspriešanas sanāksmēs un iedzīvotāju iesniegumos ir saistīti ar publiskās telpas izmantošanas uzlabošanu, pieejas jūrai nodrošināšanu Laumas dzīvojamā rajonā un Karostas iedzīvotājiem, publiskās pieejas nodrošināšanu Ziemeļu molam, Liepājas ezera piekrastes esošo stāvokli un turpmāko izmantošanu, veloceļu izvietojumu, infrastruktūras izbūvi (ielas, kolektors) un meliorācijas sistēmas sakārtošanu, automašīnu novietošanas iespējām un māju pagalmu labiekārtošanu, Rožu laukuma un citu pilsētas „tukšo” teritoriju apbūvi, koksa rūpnīcas būvniecību (detalizēti skaidrots Vides pārskatā), kā arī esošajām problēmām ostas darbībā, uzsverot atbilstošas kontroles nepieciešamību, un Teritorijas plānojumā turpmāk paredzēto ostas teritorijas izmantošanu. Plānošanas dokumenta izstrādātāji informējuši par to, ka ostas darbības apjomu plānots palielināt divas reizes Liepājas pilsētas konkurētspējas nodrošināšanai, turklāt tiek paredzēta iespēja ostu attālināt no dzīvojamiem kvartāliem. Vairāki sanāksmes dalībnieki izteikuši konkrētas pretenziju, piemēram, par ostas darbību pie Virsnieku saieta nama, kā arī vērsuši uzmanību uz to, ka pilsētā netiek risināta tranzīta novirzīšanas problēma, uz ko plānošanas dokumenta izstrādātāji atbildējuši, ka jau sen ir iezīmēts apvedceļš pa ezera otru pusi, tomēr pašreiz tā izbūve nav ekonomiski pamatota. Sanāksmē pašvaldība informējusi par ziemeļu dienvidu savienojuma koridora izbūvi no M.Ķempes, Ganību ielu krustojuma līdz Parka un Brīvības ielu krustojumam. Biedrības „Karostas nami” pārstāvis vērsis uzmanību uz situāciju Karostas un Tosmares rajonos, t.sk. infrastruktūras un sabiedriskā transporta nepietiekošu nodrošinājumu. Vairāki iedzīvotāji izteikuši neapmierinātību par plānoto dzelzceļa trasi, kas atdala dzīvojamo teritoriju no atpūtas trases un potenciāli saistīta ar vides ietekmēm - troksni, piesārņojumu un bīstamību, uz ko autori atbildējuši, ka trase plānota jau iepriekšējā plānojumā un šajā tikai precizēts tās novietojums, pa jauno pievedceļu kravas transports „ieies” ostā netraucējot dzīvojamo apbūvi, dzelzceļš pārcelts ~100m uz ziemeļiem, trīs vietās dzelzceļu varēs šķērsot. Vienā no sabiedriskās apspriešanas sanāksmēm norādīts, ka nav pietiekošas argumentācijas par cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošanu, teritorijas attīstības sabalansēšanu ar cilvēku vajadzībām un pārlieku liela uzmanība tiek vērsta ostas attīstībai, uz ko autori atbildējuši, ka ostas attīstība noteikta ar Liepājas sociālās ekonomikas zonas likumu, turklāt ostai ir potenciāli lielas attīstības iespējas un tāpēc nepieciešama šīs teritorijas savlaicīga plānošana, vienlaicīgi Teritorijas plānojums paredz visas pilsētas attīstības risinājumus, lielā mērā risinot arī citus, t.sk.ar vidi, saistītus jautājumus. Autori uzsver, ka Teritorijas plānojums nav investīciju plāns – tas parāda iespējas, bet pats par sevi neatrisina problēmas, tāpēc pašvaldība pašlaik nevar atbildēt uz visiem interesentu jautājumiem par teritorijās konkrēti plānotajām darbībām.

Valsts meža dienesta Dienvidkurzemes mežniecība rekomendējusi „ja teritorijās, kuras atzītas par Eiropas Savienības vai Latvijas īpaši aizsargājamiem biotopiem, tiek plānota zemju transformācija, dažādu būvju un objektu ierīkošana, kā obligātu paredzēt detālpilnojumā izstrādi, tajā ietverot bioloģiskās daudzveidības izpēti ar nolūku mazināt nelabvēlīgu ietekmi uz aizsargājamiem biotopiem un to fragmentāciju”. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ietver prasības detālpilnojumā izstrādei plānotajās apbūves teritorijās, tostarp tajās, kurās ir sastopami arī Eiropas Savienības un Latvijas īpaši aizsargājami biotopi. Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – DAP) izteikusi

vairākus priekšlikumus saistībā ar Liepājas ezera un tā piekrastes izmantošanu, t.sk. izteikusi iebildumu par Liepājas ezera krasta rajona pļavu starp E.Tisē un M.Ķempes ielām iekļaušanu ūdensmalu attīstības teritorijās, kā arī ieteikusi diferencēt pilsētas plānotos ūdensmalu izmantošanas risinājumus. DAP atzinumā norādīts, ka pamatota ir jaunās ceļa trases Liepājas ezera ZR daļā kā perspektīvas ietveršana Teritorijas plānojumā, bet sarkano līniju un līdz ar to plānotās (atļautās) izmantošanas noteikšana uzskatāma par neatbilstošu Ministru kabineta 2000.gada 28.marta Ministru kabineta noteikumiem Nr.114 „Dabas lieguma „Liepājas ezers” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Pārskatā par institūciju atzinumiem sniegts detalizēts skaidrojums par plānoto dabas lieguma „Liepājas ezers” un tam pieguļošo teritoriju izmantošanu, kā arī papildināts Vides pārskats ar nepieciešamo informāciju, uz ko norādīts šajā atzinumā jau iepriekš. Autori atzīmē, ka Teritorijas plānojuma kartē „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” plānotā ceļa (ielas) perspektīvā izvietojuma attēlojums precizēts. DAP ieteikusi noteikt krasta kāpu aizsargjoslu, ņemot vērā jūras krasta erozijas prognozi, ar tādu aprēķinu, lai Teritorijas plānojuma darbības laikā tiktu plānots saglabāt minimālo aizsargjoslas platumu (150m), uz ko autori atbildējuši, ka aizsargjosla noteikta, ņemot vērā krasta kāpu vidējo erozijas ātrumu (2-3m gadā) un papildus tam norādījuši, ka piekrastes erozijas procesu intensitāte ir mainīga un pēc būvniecības notekūdeņu attīrīšanas iekārtu aizsardzībai, iespējams, erozijas process var tikt mazināts arī pārējā piekrastes daļā. DAP atzīmē, ka kopumā Liepājas pilsētas teritorijas plānojuma 1.redakcija nav pretrunā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kā arī sugu un biotopu aizsardzības mērķiem un pēc papildinājumu veikšanas pilnveidotā 1.redakcija var tikt noteikta kā galīgā redakcija. Vides konsultatīvā padome (turpmāk VKP) izteikusi vairākus priekšlikumus, kas ilgtermiņā sekmētu vides kvalitātes un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos Liepājas pilsētā, ieteikusi tos izvērtēt un iestrādāt Teritorijas plānojumā. VKP ierosina neplānot inženiertehniskās apgādes objektu teritorijas (vēja elektrostaciju būvniecību) vietās, kur tas atstāj negatīvu ietekmi uz putnu un sikspārņu migrāciju, kā arī vietās, kur sastopami īpaši aizsargājami biotopi. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, Teritorijas plānojumā precizētas inženiertehniskās apgādes objektu teritorijas 14.novembra krastmalā un vērsta uzmanība, ka infrastruktūras objektu ietekme uz vidi tiek vērtēta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā, kuras ietvaros tiek izvērtēti plānoto darbību limitējošie faktori un noteikti pasākumi un prasības, kuras ir ievērojamas būvprojekta izstrādē. VKP ieteikusi atsevišķās vietās (starp Vētru un Liedagu ielu, starp Roņu un Peldu ielām, uz ziemeļiem no Karostas) precizēt krasta kāpu aizsargjoslu, to nosakot pa dabā redzamām biotopu, apbūves utml. robežām, lai mākslīgi nešķeltu vienotas dabas vai apstādījumu teritorijas. Ierosinājums ņemt vērā daļēji. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto „*blakus noteiktajai krasta kāpu aizsargjoslas teritorijai ir plānotas dabas teritorijas „mežaparki” – labiekārtotas dabas teritorijas ar dabisku mežaudzi. Plānojumā netiek plānota meža teritorijas šķelšana, plānots saglabāt to kā vienotu meža joslu starp apbūvi un jūru, kur daļai ir krasta kāpu aizsargjosla....Uz ziemeļiem no Karostas (ziemeļu mola) aizsargjosla krasta erozijas vietās koriģēta, ievērojot Dabas aizsardzības pārvaldes priekšlikumus par erozijas procesu ņemšanu vērā krastu kāpu aizsargjoslas noteikšanā, tas ietver arī precizējumus attiecībā uz VKP ierosinājumu attiecībā uz teritoriju ziemeļos no Karostas*”. VKP ierosinājusi kā dabas teritoriju noteikt plānoto ražošanas un apbūves teritoriju, kas atrodas iepretim Metalurgam otrpus plānotajai ielai un kā ķīlis ievirzās blakus esošajā dabas teritorijā. Šīs ražošanas teritorijas izbūve, kas nav iespējama bez

inženiertehniskās sagatavošanas (uzbēršanas), visticamāk nelabvēlīgi ietekmēs no tās uz ziemeļiem esošo dabas teritoriju, kā arī fragmentēs blakusesošā dabas lieguma „Liepājas ezers” teritoriju. Vides pārskatā norādīts uz šī zemes īpašuma piederību un vienotību ar esošo, tādējādi Teritorijas plānojumā tiek saglabāta plānotā ražošanas apbūves teritorija. Teritorijā ir paredzēts veikt inženiertehnisko sagatavošanu (uzbēršanu), kuras ietvaros ir jāsaglabā blakus esošo teritoriju hidroloģiskais režīms. Biedrības „Latvijas Ezeri” vēstulē (saņemta pēc sabiedriskās apspriešanas termiņa beigām) norādīts uz vairākām Vides pārskata nepilnībām, t.sk. ieteikts papildināt Vides pārskatu ar informāciju par Liepājas ezera ūdens kvalitāti ietekmējošiem faktoriem, gaisa piesārņojuma avotiem un iespējām uzlabot gaisa kvalitāti pilsētā, kā arī vērsta uzmanība uz iespējamām pazemes ūdeņu radioaktivitātes problēmām. Pārskatā par Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu pievienotajā tabulā „Sabiedrisko organizāciju iesniegtie priekšlikumi” ietverta informācija par atbilstošu Vides pārskata papildināšanu un pārskata tabulā norādīts, ka atbilstoši dzeramā ūdens monitoringa rezultātiem, bažām par paaugstinātu radioaktivitātes līmeni dzeramajā ūdenī nav objektīva pamata. Liepājas pilsētas domes Vides un veselības daļa izteikusi vairāku priekšlikumus par Teritorijas plānojumu un Vides pārskatu, t.sk. ieteikusi Vides pārskatu papildināt ar iespējamo smaku avotu izvērtējumu. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde un Veselības inspekcija, ar atsevišķiem ieteikumiem, atbalstījušas izstrādātos dokumentus.

Izvērtētā dokumentācija:

SIA „Grupa 93” 2011.gada 29.decembra vēstule Nr.11/200, Liepājas pilsētas teritorijas plānojums un tās stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešā daļa, 23.⁴ pants, 23.⁵ pants.
2. Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” IV, V, VI, VII, VIII nodaļa.
3. Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumi Nr.300 „Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)”.
4. Ministru kabineta 2004.gada 17.februāra noteikumi Nr.91 „Kārtība, kādā reģionālā vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums”.
5. Ministru kabineta 1999.gada 15.jūnija noteikumi Nr.212 „Par dabas liegumiem”.
6. Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
7. Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
8. Ministru kabineta 2000.gada 28.marta noteikumi Nr.114 „Dabas lieguma „Liepājas ezers” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
9. Ūdens apsaimniekošanas likums.

10. Ministru kabineta 2011.gada 31.maija noteikumi Nr.418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem”.
11. Liepājas sociālās ekonomiskās zonas likums.
12. Teritorijas attīstības plānošanas likums.
13. Ministru kabineta 2009.gada 6.oktobra noteikumi Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”.

Rekomendācijas:

1. Vides pārskatā iekļauta informācija, ko izstrādātājs var nodrošināt, ņemot vērā pašreizējo zināšanu līmeni un novērtēšanas metodes, plānošanas dokumenta saturu, tā vietu plānošanas dokumentu hierarhijā un izstrādes un detalizācijas pakāpi, līdz kādai ir lietderīgi vērtēt ietekmi uz vidi attiecīgajā plānošanas stadijā. Vides pārskats jāpapildina, ņemot vērā šajā atzinumā izteiktos ieteikumus un rekomendācijas, pievēršot detalizētāku uzmanību plānojuma risinājumu iespējamai sasaistei ar normatīvo aktu prasību nodrošinājumu un to atbilstošu atspoguļošanu Vides pārskatā attiecībā uz rūpnieciskā avāriju riska teritorijām un to izmantošanas nosacījumiem vai ierobežojumiem.
2. Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma laikā nodrošināta sadarbība ar institūcijām, nevalstiskajām organizācijām un profesionālajām asociācijām. Vides pārskats pilnveidots balstoties uz sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, turklāt tajā iekļauts sabiedriskās apspriešanas rezultātu un sabiedrības izteikto viedokļu izvērtējums, kā arī detalizēts sabiedrisko apspriežu materiāls, kas uzskatāmi parāda pašvaldības un Vides pārskata izstrādātāju dialogu ar sabiedrību.
3. Vides pārraudzības valsts birojs rekomendē Liepājas pilsētas domei izvērtēt nepieciešamību pilnveidot Liepājas pilsētas teritorijas plānojumu turpmākajiem 12 gadiem, ņemot vērā Vides pārskatā, šajā atzinumā un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus, t.sk. vērstot uzmanību atmosfēras gaisa kvalitātes aizsardzības turpmākai plānošanai, apkopojot informāciju par iespējamām problēmu zonām un risinājumiem ietekmes mazināšanai, kas atbilstoši iestrādājamas Vides rīcības plānā un ņemamas vērā Teritorijas plānojuma realizācijas laikā, piemēram, veidojot jaunus infrastruktūras objektus un ražošanas uzņēmumus, vai arī modernizējot esošos. Teritorijas plānojuma realizācijas laikā īpaša uzmanība pievēršama ūdeņu un dabas aizsardzības nosacījumu ievērošanai, nolūkā uzlabot un līdzsvarot attīstības un vides saglabāšanas intereses, iespējami savlaicīgi un plānveidīgi realizējot nepieciešamos infrastruktūras attīstības projektus.
4. Liepājas pilsētas domei, atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII nodaļā noteiktajam, jāinformē sabiedrība par Liepājas pilsētas teritorijas plānojuma turpmākajiem 12 gadiem pieņemšanu minēto Ministru kabineta noteikumu 27.punkta noteiktajā kārtībā. Pašvaldībai jā sagatavo informatīvs ziņojums par to,
 - kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi;
 - kā ņemts vērā vides pārskats, izteiktie atzinumi, sabiedriskās apspriešanas rezultāti;

- pamatojums, kāpēc no visiem iespējamiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants;
 - ziņas par pasākumiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai, norādot monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņus.
5. Lai konstatētu Liepājas pilsētas teritorijas plānojuma turpmākajiem 12 gadiem īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, jāveic plānošanas dokumenta realizācijas novērtējums un vismaz divas reizes plānošanas periodā (2017. un 2023.gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.

Direktors

A.Lukšēvics